

9 Priser

Den statistik som publiceras om genomsnittliga livsmedelspriser i konsumentledet baseras på det underlag som samlas in för konsumentprisindex (se avsnitt 9.2). Denna prisinsamling kan av praktiska skäl inte omfatta alla livsmedelsvaror som konsumeras. För de tre stora dagligvarublocken – ICA, KF och Dagab – dras slumpmässiga urval om vardera drygt 300 varuvarianter (exklusive vissa färskvaror). Vilket urval som utnyttjas i de utvalda butikerna beror på vilken grossist som är huvudleverantör. För färskvarorna färskt bröd, färsk fisk, färsk frukt och färsk grönsaker insamlas priser på ett urval av 39 s.k. representantvaror. Detta urval görs selektivt med målsättningen att erhålla bästa möjliga representativitet. I butiken väljs slutligen den variant av varan som skall prismätas.

Prisuppgifter samlas in varje månad av SCB:s intervjuare vid besök i ett slumpmässigt urval av ca 60 butiker. Under åren 1983–1992 hämtades prisnoteringarna i stor utsträckning från cirka prislistor, kompletterade med kampanjpriser i

förekommande fall. Cirkaprismätningen kompletterades dessutom med prismätning i butik i december.

Den prisstatistik som SCB publicerar avser huvudsakligen indextal. Härutöver publiceras också medelpriser i butik för ett urval varor. Förekommande s.k. extrapriser noteras, men däremot ej värdet av rabattkuponger och prestationsberoende rabatter. Selektivt lämnade rabatter, exempelvis mot uppvisande av medlemskort samt återbäring, beaktas inte. Urvalet av noteringsställen förnyas årligen i december, vilket på ett slumpmässigt sätt inverkar på den tidsmässiga jämförbarheten. Direkta jämförelser med tidigare serier bör av bl.a. detta skäl inte göras. Vid studier av prisutvecklingen bör användas index (se avsnitt 9.2). Vid indexberäkningarna elimineras nämligen effekterna av urvalsbyten. Syftet med prisstatistiken i tabell 9.1 är inte att visa prisutvecklingen för olika livsmedel utan den allmänna prisnivån på olika livsmedelsvaror vid olika tidpunkter.

9.1 Konsumentpriser

Tabell 9.1
Konsumentpriser för vissa livsmedel. Årsmedelpriser, kr
Average yearly retail prices for selected foods, SEK

	Kvan- titet	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Vetemjöl	2 kg	15,08	14,39	13,98	13,70	10,20	8,80	8,40	8,40	8,90
Rågbröd, hårt ¹	400 g	12,95	12,34	12,09	12,40	11,80	10,80	11,70	12,80	13,30
Vetelängd	350 g	19,88	19,51	19,39	18,20	17,50	15,20	15,60	15,70	16,30
Nötkött, stek	1 kg	106,33	100,52	91,95	89,10	82,30	72,70	72,40	75,90	74,30
Nötkött, högrev	1 kg	85,81	81,10	75,09	75,70	70,80	61,50	59,10	61,00	57,80
Köttfärs, enbart av nöt	1 kg	78,08	74,58	62,35	63,20	58,00	50,40	45,90	47,00	43,70
Mellankalvstek	1 kg	138,48	141,03	126,88	132,00	137,10	113,70	112,10	114,60	101,30
Fläskkotlett	1 kg	72,13	69,39	62,21	61,00	54,90	50,70	52,10	52,90	52,00
Skinka, rökt, i skivor	1 kg	188,32	177,98	156,53	163,90	147,00	131,70	126,10	121,70	126,70
Blodpudding	1 kg	32,14	31,19	26,72	27,20	27,60	23,70	23,40	23,60	22,60
Falukorv	1 kg	60,76	58,97	50,42	48,30	47,90	42,60	41,70	42,40	40,40
Kyckling, djupfryst	1 kg	37,74	34,46	29,38	25,50	22,90	21,60	26,20	25,60	30,60
Sill/strömning, färsk	1 kg	29,70	27,69	27,53	28,20	27,50	27,40	31,20	33,80	33,50
Torskfilé, färsk	1 kg	79,56	82,64	79,58	72,80	69,70	59,40	67,10	78,30	83,90
Torskfilé, djupfryst	400 g	36,62	34,33	32,28	29,50	28,60	26,20	24,90	30,00	33,80
Mjök, 3 % fetthalt	1 l	6,71	6,09	6,14	6,20	6,30	6,00	6,10	6,20	6,30
Filmjök	1 l	7,63	7,01	7,11	7,20	7,30	7,10	7,30	7,40	7,40
Ägg, lösvikt ²	1 kg	26,92	25,59	26,09	28,20	29,50	25,50	27,20	19,00	18,30
Ost, herrgårds-	1 kg	70,28	67,32	66,12	59,00	62,60	62,20	61,00	60,70	62,40
Smör ³	500 g	39,48	38,00	36,08	35,20	40,40	41,20	41,80	20,90	21,40
Hushållsmargarin ⁴	500 g	27,16	25,46	23,57	26,00	12,80	12,10	11,30	11,10	11,50
Potatis ³	2 kg	5,54	4,82	3,53	4,75	8,30	6,85	5,90	13,00	16,50
Morötter, tvättade ⁴	500 g	13,72	11,44	13,10	13,00	6,00	5,80	5,80	5,90	6,30
Lök, gul	1 kg	7,58	6,03	6,71	9,00	9,80	5,50	6,00	8,00	6,40
Tomater	1 kg	25,82	20,91	23,19	24,80	21,40	19,50	18,70	21,30	19,60
Gurka	1 kg	21,52	19,42	22,84	20,90	21,20	17,40	19,30	19,50	17,90
Isbergssallad	1 kg	24,46	20,63	24,61	21,40	21,10	20,10	20,50	18,30	..
Äpelsiner	1 kg	10,84	9,47	10,33	11,00	12,60	10,90	10,70	10,50	11,50
Päron	1 kg	15,16	12,13	13,67	13,90	14,60	13,10	12,90	14,30	13,30
Kaffe	500 g	21,81	19,68	22,04	32,00	38,10	29,30	36,70	38,60	31,90
Strösocker	1 kg	7,38	7,28	7,14	7,35	10,65	9,50	9,40	9,50	9,55
Läskedryck	1/3 l	4,01	3,86	3,92	3,90	3,80	3,60	3,30	3,40	3,50
Renat brännvin	1/1 but.	166,00	160,00	170,00	178,00	182,00	188,00	193,00	198,00	199,70
Öl, klass II	1/3 l	6,04	5,83	5,77	6,40	6,40	6,10	7,10	7,00	7,80

1) T.o.m. 1996 pris för 500 g; fr.o.m. 1997 pris för 400 g.

2) T.o.m. 1997 förpackade ägg; fr.o.m. 1998 lösviktsägg (1 kg).

3) T.o.m. 1997 pris per kg.

4) T.o.m. 1994 pris per kg.

Källa: SCB, Konsumentprisindex.

9.2 Konsumentprisindex

Konsumentprisindex (KPI) avser att mäta hur konsumentpriserna i genomsnitt utvecklar sig för hela den privata inhemska konsumtionen. Indexberäkningarna skall avse den genomsnittliga prisutvecklingen för en konsumtion med över tiden lika standard. De priser som mäts är de som konsumenten faktiskt betalar och som påverkas av bl.a. ändringar i indirekta skatter (moms) och subventioner. Konsumentprisindex beräknas av SCB enligt principer som fastställs av regering och riksdag.

Den relativa betydelsen av de i indexen ingående representantvarorna beaktas genom vägningstal. Dessa vägningstal visar hur stor värdemässig andel som olika varor och varugrupper representerar av den totala privata inhemska konsumtionen enligt SCB:s nationalräkenskaper. Vid uppdelning av konsumtionen inom en grupp av varor och tjänster på mindre poster har använts bl.a. resultat från SCB:s senaste undersökning om hushållens utgifter och, när det gäller livsmedel, uppgifter från Jordbruksverket.

Konsumentprisindex är en kedjeindex med årslänkar. Varje årslänk beräknas med december föregående år som bas. Beräkningarna är upplagda för att möjliggöra prisjämförelser såväl på kort som lång sikt. Inför varje ny årslänk sker revidering av vägningstalen utifrån nya konsumtionsdata. Dessa nya konsumtionsdata utnyttjas också för beräkning av en särskild årslänk avseende december det just tilländalupna året. Långtidsindex, där 1980=100, bildar utgångspunkt för nästa års officiella indextal.

Beräkningarna baseras på ett butiksurval och ett urval av varor/varuvarianter med under året fasta vikter för dessa. Inför varje ny årslänk uppdateras dessa urval och vägningstal. Därigenom mäts prisutvecklingen hela tiden i butiker och på varor som är tämligen representativa för det aktuella konsumtionsmönstret. Den direkta effekten på hushållens kostnader för livsmedel av exempelvis under året etablerade lågprisalternativ påverkar dock inte index.

Beträffande tabellerna 9.2.1 och 9.2.2 bör nämnas:

Tabell 9.2.1 ger den långsiktiga utvecklingen av konsumentpriserna sedan 1980. Tabellen ger också information om utvecklingen månad för månad under 1999–2000. Prisförändringarna vid ett årsskifte ges av förändringstalen i tabellen. Eftersom indexförändringen även påverkas av revideringen av viktsystem m.m. i långtidsindex (se ovan) kan indextalen vid årsskiftesjämförelser vara olämpliga.

Indelningen i varugrupper är ny fr.o.m. år 2000. Klassificeringen, COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose) är en internationell klassificering av hushållens privata konsumtion enligt SNA (A system of National Accounts, se avsnitt 7.2), vilket tillämpas i EU-ländernas nationalräkenskaper. Syftet med det nya systemet i KPI är bl.a. att möjliggöra analyser och jämförelser av prisutvecklingen och den privata konsumtionen enligt nationalräkenskaperna. Indextal enligt COICOP finns framtagna bakåt till 1980.

Tabell 9.2.1
Konsumentprisindex (1980=100), års- och månadsmedeltal
Consumer Price Index (1980=100), annual and monthly averages

	Total- index	Varav										Alko- hol- fria dryck- er	Kaffe. te och kakao	Mine- vat- ten och läske- dryck- er, juicer	Alko- hol- hal- tiga dryck- er	Res- tau- rang- er	
		Livs- medel	Varav														
		Bröd och övriga spann- måls- pro- duk- ter	Kött	Fisk	Mjolk, ost och ägg	Oljor och fetter	Frukt	Grön- saker	Söt- saker och glass	Övriga livs- medel							
1980	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1981	112,1	116,6	116,5	120,1	111,0	118,2	119,0	110,1	107,8	121,8	111,4	101,4	95,2	110,1	113,0	112,7	
1982	121,7	131,0	131,2	138,1	119,8	132,7	134,7	135,7	112,6	132,6	127,5	114,9	110,3	121,3	121,3	126,0	
1983	132,6	146,5	148,5	156,8	137,3	141,7	149,2	148,8	131,8	147,9	145,8	126,4	125,6	127,9	137,8	141,6	
1984	143,2	162,9	164,9	179,9	149,2	157,5	164,2	161,1	145,1	163,9	160,8	147,1	151,1	140,0	150,0	159,9	
1985	153,8	175,0	178,7	193,9	159,1	171,7	183,6	166,7	147,0	178,3	172,1	158,9	161,3	154,5	160,8	177,5	
1986	160,3	185,9	191,2	203,5	179,6	182,7	196,0	168,5	152,7	194,9	179,0	185,9	202,4	158,1	165,2	194,8	
1987	167,0	195,9	198,1	213,2	199,8	189,7	204,0	170,9	173,7	203,2	186,5	151,0	144,3	161,1	179,6	209,5	
1988	176,7	208,8	216,9	229,8	213,2	204,7	216,8	169,5	177,2	217,5	194,7	148,9	140,6	178,5	188,1	225,8	
1989	188,1	221,1	238,6	248,1	222,6	218,2	229,1	168,8	176,2	232,8	209,2	156,0	141,4	195,5	201,0	245,7	
1990	207,6	238,5	262,5	267,1	241,6	228,2	239,1	190,1	191,6	254,3	226,5	155,3	128,4	212,8	222,8	291,2	
1991	227,2	249,5	274,7	266,7	259,3	249,5	239,9	192,1	203,9	269,1	238,0	161,6	126,9	230,5	234,8	309,3	
1992	232,3	236,8	262,5	254,7	248,8	233,0	224,6	178,6	188,4	261,5	231,8	152,4	117,2	221,7	232,2	302,4	
1993	243,2	238,1	258,6	249,5	248,2	238,5	218,9	182,3	196,0	264,9	240,9	156,6	132,2	213,6	233,6	301,5	
1994	248,5	239,8	251,9	249,0	245,8	240,9	214,0	188,4	211,1	268,4	248,2	176,8	181,0	212,2	241,5	303,6	
1995	254,8	241,8	245,5	238,2	252,2	244,4	209,9	206,6	219,8	285,8	260,7	189,7	211,8	216,2	248,4	316,6	
1996	256,0	225,6	229,2	219,2	239,9	235,2	196,5	193,6	194,7	271,7	250,1	172,3	173,4	209,3	256,2	323,3	
1997	257,3	225,1	228,8	217,8	243,5	238,2	199,6	195,2	186,3	271,7	251,6	182,9	201,0	210,0	257,1	325,4	
1998	257,0	227,4	230,7	215,2	254,2	239,8	201,3	198,2	191,8	275,7	256,5	186,9	210,4	211,7	261,7	328,7	
1999	258,1	231,8	236,6	212,6	267,6	242,5	206,4	200,0	203,8	282,0	262,0	181,3	185,2	217,4	268,3	335,0	
9901	256,2	231,3	233,8	211,0	262,4	241,3	202,5	198,5	216,1	277,1	258,9	182,9	193,3	215,0	267,2	332,5	
9902	256,3	231,5	236,2	208,3	264,5	241,2	205,5	202,2	212,7	280,2	258,8	183,3	192,4	216,4	267,0	334,1	
9903	257,3	232,2	236,8	210,2	266,8	241,6	206,4	200,6	212,2	281,9	261,1	183,4	190,8	217,7	266,8	333,1	
9904	257,9	232,4	236,4	209,1	267,0	240,8	207,5	201,2	217,9	279,1	262,5	182,3	188,6	217,0	266,9	334,7	
9905	258,3	233,8	235,8	211,1	268,0	241,0	207,6	206,4	217,5	283,6	262,9	182,0	187,4	217,3	268,1	336,6	
9906	258,7	234,3	237,3	212,4	267,4	242,7	206,6	209,7	215,5	281,9	261,4	181,0	184,6	217,2	267,7	335,8	
9907	257,6	231,5	237,4	213,7	272,2	243,4	207,5	205,3	191,1	283,9	262,2	181,1	184,4	217,5	268,3	333,9	
9908	257,6	231,5	236,2	214,0	269,3	244,4	205,5	200,7	195,9	283,4	262,4	180,7	182,8	217,7	268,1	334,3	
9909	259,4	230,5	237,1	214,6	266,9	243,4	207,3	197,2	189,9	283,7	262,9	181,1	183,5	218,1	269,6	336,8	
9910	259,7	231,1	237,7	215,5	270,4	242,7	206,2	195,6	192,5	284,1	263,6	179,8	180,4	217,7	269,9	337,1	
9911	259,0	230,9	237,6	216,0	267,5	243,8	207,0	192,2	192,6	283,8	264,1	178,9	177,0	218,2	269,7	335,6	
9912	259,6	230,4	237,4	215,2	268,1	244,3	207,4	190,8	192,2	281,5	263,3	179,2	177,3	218,6	270,0	335,4	
Förändring 9912-0001																	
%	-0,4	+0,1	+0,4	-0,2	+0,1	-0,6	+/-0	-0,9	+1,4	+0,8	+0,5	+0,5	+0,9	+0,3	+0,7	+0,1	
0001	257,5	229,8	237,6	213,4	266,6	242,7	207,1	187,8	193,1	284,4	263,9	178,2	178,2	218,6	271,9	335,4	
0002	258,7	232,3	239,4	214,1	265,8	243,8	206,1	196,1	201,2	284,9	264,3	177,4	176,4	218,4	272,2	336,0	
0003	259,9	232,4	239,7	212,8	269,0	244,0	206,5	196,8	202,0	284,4	265,4	177,9	177,2	219,0	271,9	335,7	
0004	260,0	232,5	238,6	213,5	266,8	244,5	205,8	193,9	207,0	283,6	263,7	178,2	178,1	218,7	272,1	337,0	
0005	261,3	233,9	240,6	214,4	266,7	244,3	205,8	205,4	202,5	285,7	265,9	177,5	176,8	218,2	272,9	337,5	
0006	261,2	233,8	239,8	216,1	269,5	245,6	205,1	203,9	197,6	286,1	266,8	177,8	176,1	219,7	272,9	339,2	
0007	260,0	232,8	241,0	217,1	270,2	245,2	205,8	197,6	190,8	286,6	264,0	178,2	176,0	220,4	272,8	338,2	
0008	260,2	232,9	242,4	216,4	271,1	246,1	205,9	196,4	189,4	287,0	266,6	177,7	175,7	219,7	272,5	338,0	
0009	260,2	232,3	241,1	218,0	269,5	245,1	207,1	193,4	185,8	288,6	267,7	177,6	174,5	220,5	273,1	338,9	

Källa: SCB, Konsumentprisindex.

Eftersom viktsystemet i konsumentprisindex som följd av ändringar i konsumtionens sammansättning revideras vid varje årsskifte, speglar indexförändringen mellan december år 1 och januari år 2 inte prisförändringen för identiska grupper av varor mellan dessa månader. I tabell 9.2.2, som redovisar pris förändringarna vid de

senaste årsskiftena, är effekten av viktjusteringarna bortrensad. I de redovisade prisförändringarna ingår alltså den påverkan på priserna som nya lagregler och bestämmelser fått vid de aktuella årsskiftena, t.ex. Sveriges inträde i EU den 1 januari 1995 och momssänkningen på livsmedel den 1 januari 1996.

Tabell 9.2.2
Förändringar i konsumentpriserna vid de senaste årsskiftena, procent
Changes of consumer prices at the latest year-ends, per cent

	Total-index	Varav										Alkoholhaltiga drycker	Vin, sprit och öl på restaurang	Förtäring utom hemmet	
		Livsmedel	Mjöl, gryn och bröd	Kött	Fisk och fiskkonserver	Mjöl, ost och ägg	Matfett	Grönsaker, rotfrukt bär	Kaffe, te och kakao	Övriga livsmedel	Läskedrycker och lättöl				
		Förändring, %													
9112-9201	-0,1	-3,7	-4,3	-4,3	-4,3	-5,4	-4,0	+0,7	-4,9	-3,8	-5,1	-0,6	-1,0	-1,4	
9212-9301	+2,6	+3,3	+0,7	+1,7	+0,7	+1,9	+3,1	+11,0	+8,1	+1,3	+0,2	+0,3	-1,2	+0,2	
9312-9401	+0,5	+0,7	-0,3	+0,6	+0,9	-0,4	±0,0	+2,5	+2,2	+0,9	+1,4	+2,4	+0,5	+0,4	
9412-9501	+0,7	+0,8	-0,5	-1,0	-0,7	-0,7	+0,6	+4,5	-0,6	+2,9	+1,0	+2,2	+1,0	+2,3	
9512-9601	+0,1	-5,5	-7,0	-6,1	-6,4	-6,7	-7,3	-0,5	-7,1	-6,4	-5,2	+2,3	+0,8	+0,8	
9612-9701	+0,1	+0,8	-0,7	+0,1	-0,7	-0,4	+0,2	+5,8	-0,8	±0,0	±0,0	-1,8	-0,1	+0,1	
9712-9801	-0,3	+0,4	-0,9	+0,5	-0,2	-0,4	-0,8	+3,0	-0,7	+0,3	+0,5	+1,5	±0,0	-0,4	
9812-9901	-0,1	+1,4	+0,4	+0,3	-0,2	+0,3	-0,2	+6,2	+1,2	+0,1	+1,0	+0,9	+1,0	+0,3	
9912-0001	Se tabell 9.2.1														

Källa: SCB, Konsumentprisindex.

- Den 1 januari 1992 sänktes momsen på livsmedel från 25 till 18 procent, vilket motsvarar en prissänkning med 5,6 procent.
- Den 1 januari 1993 höjdes momsen på livsmedel från 18 till 21 procent, vilket motsvarar en prishöjning med 2,5 procent. Den 1 juli 1993 momsbelades serveringstjänster med 21 procent.

- Den 1 januari 1995 blev Sverige medlem i EU. Momsen på serveringstjänster höjdes från 21 till 25 procent och vidare momsbelades alkoholhaltiga drycker försålda via Systembolaget med 25 procent.
- Den 1 januari 1996 sänktes momsen på livsmedel från 21 till 12 procent, vilket motsvarar en prissänkning med 7,4 procent.

9.3 Prisutvecklingen i olika led

Innan livsmedelsråvaran blivit en konsumtionsduglig produkt skall den passera de olika leden i livsmedelskedjan, där den undergår olika slag av prishöjande bearbetningar och förändringar. Härtill kommer kostnaden för distributionen av varan. Det pris som primärproducenten får ut för sin produkt är alltså betydligt lägre än priset för den slutlige konsumenten.

På jordbruksområdet administrerar Jordbruksverket ett indexsystem med syfte att möjliggöra jämförelser mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Även indextal avseende prisutvecklingen på jordbrukets produktionsmedel ingår i systemet. Som anpassning till motsvarande indexsystem inom EU sker beräkningarna fr.o.m. 2000 med 1995 som basår (tidigare 1990). Indextalen beräknas per månad.

De indexserier som ingår i systemet är följande:

1. *Produktionsmedelsprisindex (PM-index)* visar prisutvecklingen för de produktionsmedel som används i jordbruket. Indexserien är numera jämförbar med motsvarande EU-index (Input Price Index) men inte med den indexserie som publicerats tidigare med 1990 som basår. Exempelvis ingår inte räntekostnader i indextalen.
2. *Avräkningsprisindex (A-index)* registrerar priserna till producent (jordbrukaren) för jordbruksprodukter. Indexserien är numera jämförbar med motsvarande EU-index (Output Price Index) men inte med den serie som publicerats tidigare med 1990 som basår. Eftersom A-index är en prisindexserie ingår inte producenternas inkomsthöjande stöd såsom direktbidrag i form av arealstöd och djurbidrag.

3. *Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J)*, är en delserie i SCB:s producentprisindex (PPI) och mäter prisutvecklingen för de livsmedel som lämnar livsmedelsindustrin och avser de jordbruksprodukter som vilka ingick i den tidigare svenska jordbruksprisregleringen. I serien mäts inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter.

4. *Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J)* är en delserie i SCB:s konsumentprisindex (KPI) och följer utvecklingen av priserna till konsument för samma produkter som ingår i PPI-J. I serien mäts inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter. Vid jämförelser mellan indexserierna bör beaktas att mervärdesskatten registreras i konsumentprisindex men inte i övriga indexserier. Momsändringen den 1 januari 1996 med -7,4 procent påverkar därför endast KPI-J.

Tidigare beräknades även världsmarknadsprisindex (VM-index), som avsåg att mäta prisutvecklingen på den internationella marknaden för viktigare jordbruksprodukter. Från och med 1995 har beräkningarna av VM-index upphört. Indextalen under punkterna 1-2 beräknas av Jordbruksverket och serierna under punkterna 3 och 4 av SCB. Prisunderlaget utgörs av bl.a. prislistor och priserna är exklusive mervärdesskatt. KPI-J redovisas såväl med som utan mervärdesskatt. Vägningstalen för KPI-J och PPI-J revideras i december varje år och för övriga index – fr.o.m. 1995 – vid varje basårsbyte, dvs. vart femte år. Vägningstalen i KPI-J och PPI-J baseras på vägningstalen i SCB:s konsumentprisindex medan för övriga index utnyttjas uppgifter i jordbrukets s.k. normkalkyl.

Indextalen finns tillgängliga med viss uppdelning på delindextal.

Tabell 9.3
Prisindex för jordbruksprodukter (1995 = 100)
Price index numbers for agricultural products (1995=100)

	Produktionsmedelsprisindex	Avräkningsprisindex	Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel	Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel inkl. moms	Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel exkl. moms	Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel inkl. moms	Konsumentprisindex för livsmedel	Konsumentprisindex totalt exkl. jordbruksreglerade livsmedel	Konsumentprisindex totalt
	PM-index	A-index	PPI-J	KPI-J inkl. moms	KPI-J exkl. moms				KPI
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	107,5	94,9	98,9	93,1	100,5	93,1	93,1	101,2	100,5
1997	106,9	93,2	100,0	92,6	100,0	94,7	93,4	101,8	101,0
1998	105,3	91,9	99,4	93,1	100,6	96,6	94,5	101,6	100,9
1999	106,5	90,8	102,0	94,9	102,5	97,2	95,9	102,0	101,3
9901	104,0	92,7	100,7	94,2	101,7	98,2	95,8	101,2	100,5
9902	106,3	93,3	101,0	94,5	102,1	97,7	95,9	101,2	100,6
9903	106,4	93,7	101,6	95,1	102,7	95,9	96,2	101,6	101,0
9904	106,8	91,1	102,0	94,6	102,2	98,4	96,2	101,8	101,2
9905	106,6	92,2	102,4	95,1	102,7	99,0	96,7	102,0	101,4
9906	106,6	96,5	103,3	96,0	103,7	98,0	96,9	102,1	101,5
9907	106,8	91,7	102,2	94,6	102,2	97,4	95,8	101,8	101,1
9908	107,0	93,0	102,2	94,9	102,5	97,0	95,8	101,8	101,1
9909	106,4	93,0	102,2	94,9	102,4	96,2	95,4	102,6	101,8
9910	106,6	91,6	102,1	94,9	102,4	96,6	95,6	102,6	101,9
9911	106,9	91,5	102,2	95,1	102,7	95,9	95,4	102,3	101,7
9912	107,5	91,7	102,8	95,0	102,6	95,7	95,3	102,6	101,9
0001	108,6	88,2	102,5	94,6	102,2	95,4	95,0	101,7	101,2
0002	108,7	88,6	102,2	95,2	102,7	96,9	95,9	102,2	101,7
0003	109,2	88,7	101,8	94,9	102,5	94,9	95,9	102,7	102,2
0004	109,6	88,6	101,9	94,9	102,5	97,4	96,0	102,6	102,1
0005	109,9	89,5	102,2	95,3	102,9	98,2	96,5	103,1	102,6
0006	110,4	90,1	102,5	95,6	103,2	97,7	96,5	103,1	102,5
0007	110,2	90,8	102,4	95,6	103,2	97,0	96,2	102,6	102,0
0008	110,9	91,8	102,5	95,8	103,4	96,5	96,1	102,6	102,1

Källa: SCB, Jordbruksverket.

9.4 Regionala prisskillnader

Konsumentverket (KoV) genomförde under hösten 1999 prismätningar i 188 butiker på 31 orter i Sverige. Mätningarna avsåg 282 livsmedelsvaror som ingår i Konsumentverkets matkorg (se kapitel 7).

Kostnaden för varukorgen beräknades utifrån mängden av varje vara i en fyraveckors matsedel med näringsriktig och bra mat för två vuxna och två barn (Konsumentverkets typfamilj). Dessutom

har i 1999 års undersökning också beräknats kostnaden för en matkorg anpassad till en yngre man (mer pasta och färdiglagat) och en äldre kvinna (mer baslivsmedel).

Kostnaden för matkorgen påverkas av eventuella extrapriser men inte av medlemserbjudanden och liknande.

I tabell 9.4. redovisas några huvudresultat från undersökningen.

Tabell 9.4

Genomsnittspriset en fyra-veckorsperiod hösten 1999 för en näringsriktig matkorg på olika orter i Sverige för ett hushåll med två vuxna och två barn 5 och 7 år), en yngre man samt en äldre kvinna, kronor

Average price a four week period in autumn time 1999 of a "food basket" in different localities of Sweden for a household with two adults and two children, a young man and an elderly woman, SEK

Ort	Familj	Yngre man	Äldre kvinna
Borås	4 175	1 487	1 068
Trollhättan	4 410	1 567	1 131
Vänersborg	4 491	1 589	1 140
Uddevalla	4 454	1 580	1 144
Västerås	4 675	1 671	1 200
Skellefteå	4 749	1 686	1 211
Borgholm	4 770	1 676	1 218
Grums	4 805	1 702	1 226
Luleå	4 831	1 700	1 246
Arvika	4 913	1 720	1 251
Motala	4 921	1 740	1 264
Tingsryd	4 923	1 743	1 257
Kalmar	4 933	1 742	1 257
Södertälje	4 968	1 767	1 267
Västervik	4 993	1 770	1 283
Nybro	5 000	1 767	1 285
Botkyrka	5 014	1 770	1 265
Visby	5 015	1 756	1 280
Kristinehamn	5 018	1 758	1 264
Filipstad	5 083	1 803	1 298
Oskarshamn	5 093	1 808	1 316
Gävle	5 119	1 804	1 307
Trelleborg	5 164	1 828	1 329
Sundsvall	5 168	1 816	1 322
Fagersta	5 265	1 854	1 363
Mönsterås	5 305	1 887	1 317
Piteå	5 338	1 876	1 366
Nynäshamn	5 425	1 889	1 360
Gällivare	5 443	1 854	1 374
Malung/Sälen	5 599	1 950	1 411
Tyresö	5 847	2 031	1 470

Källa: Konsumentverket.

Källor:

Tabell 9.1. Prisuppgifterna har hämtats från Statistisk årsbok i vilken redovisas priser för vissa konsumentvaror och tjänster. Sammanställningen i årsboken baseras fram till och med 1994 på SCB:s årspublikation "Konsumentpriser och indexberäkningar", i vilken en utförligare redovisning lämnats. Från och med 1995 publiceras prisstatistiken i Statistiska meddelanden, senast PR 15 SM 0001 "Konsumentprisindex 1830–99".

Tabell 9.2.1. Konsumentprisindex redovisas månatligen och publiceras av SCB i Statistiska meddelanden i serie PR 14, "Konsumentprisindex". Publicering sker också i databas som kan nås från SCB:s webbplats www.scb.se. Den nya varuklassificeringen enligt COICOP har beskrivits i informationsblad bifogat Statistiska meddelanden P 14 SM 9911.

Tabell 9.2.2. Se tabell 9.2.1.

Tabell 9.3 Prisutvecklingen på jordbrukets område kan följas med hjälp av det prisindexsystem som administreras av Jordbruksverket (SJV). Indextalen publicerades månatligen t.o.m. 1997 i meddelandet "Prisindex på jordbruksområdet". Indextalen publicerades också av SJV i Jordbruksekonomiska meddelanden. År 1998 påbörjade SJV publicering i en ny publikationsserie "Priser, prisindex, produktion och utrikeshandel inom livsmedelsområdet - Månadsstatistik". Fr.o.m. 2000 sker enbart publicering på SJV:s webbplats www.sjv.se under rubriken Statistik och fakta. Indexsystemet har omarbetats fr.o.m. 2000 och redovisas numera med 1995 som basår (tidigare 1990).

Tabell 9.4 Konsumentverkets prisundersökning har redovisats i "Hushållens matkostnader – Resultat från en undersökning i 31 orter (188 butiker) under veckorna 38–40 hösten 1999" Rapport 1999:15, vilken är tillgänglig på Konsumentverkets webbplats www.konsumentverket.se. I redovisningen sker bl.a. uppdelning efter olika typer av butiker. I undersökningen studerades också prisnivå och utbud för miljömärkt mat.